

VELKÁ NOVELA ZÁKONA O DPH

Senát schválil 17. července 2008 novelu zákona o DPH. Přestože její účinnost po publikování ve Sbírce zákonů (při reálném předpokladu, že prezident tuto normu podepíše) nastane 1. ledna 2009, rádi bychom Vás informovali o významných změnách již nyní. Některé změny totiž budou vyžadovat i úpravy účetních systémů a obchodních smluv, a tak delší legisvakantní období je na místě.

Změny přijaté touto novelou reagují na dosavadní zkušenosti s uplatňováním této daně po vstupu do EU a v některých případech sjednocují a sladují ustanovení zákona se směrnicemi EU. Dále má podle důvodové zprávy dojít ke zjednodušení určitých pravidel, zavedení některých nových pojmů a zrušení pojmů dosud užívaných. A v neposlední řadě dochází k přijetí změn, které jsou vyvolány změnami na úrovni směrnic a nařízení EU. Celkem novela zahrnuje 313 změn a šest bodů přechodných ustanovení.

Nepříjemným zjištěním při čtení novely zákona je, že některé změny nejsou na první pohled snadno čitelné. Současně dochází k tomu, že se konkrétní zákonná úprava přesouvá mezi jednotlivými paragrafy. Některé definice tak nalézáme v úvodu zákona a jiné jsou připojené k příslušné speciální úpravě.

O základních navrhovaných změnách jsme Vás již informovali v předchozím vydání našich Daňových novinek (Daňové novinky č. 3 – str. 1, květen 2008). Nyní uvádíme některé z dalších navrhovaných změn.

1. Nová pravidla na poli leasingu:

Novela ruší stávající definici **finančního pronájmu (leasingu)**. Leasing již samostatně definován nebude a zákon jen stanovuje, že „*převod práva užívat najaté zboží nebo najatou nemovitost na základě smlouvy, která stanoví povinnost nájemce nabýt zboží nebo nemovitost, které jsou předmětem smlouvy, se považuje za dodání zboží nebo převod nemovitosti*“. Tato změna

se promítne do určení dne uskutečnění zdanitelného plnění. Zákon nadále ponechává tzv. dílčí plnění a lze předpokládat, že leasingové smlouvy budou nově upravovány, aby i nadále mohly využít pravidlo o dílčích plnění. Podstatou úpravy leasingových smluv pravděpodobně bude nastavení podmínek nabytí předmětu leasingu po skončení smlouvy. Podle pravidel EU by se v případě leasingu měla odvádět celá DPH již v okamžiku předání věci. Podle české úpravy k tomu dojde jen tam, kde bude ze smlouvy pro leasingového nájemce vyplývat povinnost předmět leasingu nabýt. Tam, kde zůstane po skončení smlouvy pouze právo nabýt předmět leasingu, nepůjde o dodání zboží, ale o poskytnutí služby.

Lze ještě upozornit na to, že změna úpravy leasingu je v novele schovaná. Tato změna je zavedena tím, že dochází ke zrušení celého odstavce upravujícího současnou definici, přičemž tento zrušovaný odstavec se těsně před zrušením přečísloval. Nová úprava je pak obsahem ustanovení vymezujícího rozsah dodání zboží, aniž by novela nějak použila pojmy finanční pronájem či leasing, běžně v obchodním styku používané.

S ohledem na přechodná ustanovení této novely a předchozích právních předpisů se v případě leasingových smluv bude možné setkat s mnoha různými podobami a zacházení s nimi z hlediska DPH bude velmi odlišné. V současné době ještě stále dobíhají smlouvy se sazbami daně 5 % a 22 %.

2. Zrušení pravidla o přeúčtování

České specifikum, kdy zákon o DPH i po vstupu do EU v sobě obsahoval speciální pravidla pro tzv. přeúčtování, je konečně zrušeno. Česká úprava se v tomto směru stává plně harmonizovanou.

Novela ruší pravidlo, dle kterého se plnění osvobozená od daně považují za osvobozená, jen pokud při přeúčtování částka nepřevyšuje částku pořízení, je vypuštěna bez náhrady. Současně je vypuštěno pravidlo o zvláštní úpravě okamžiku pro určení data uskutečnění

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká Republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká Republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Brusel

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brusel, Belgie
tel.: +32 / 223 032 15, fax: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

zdanitelného plnění. Na služby, které jsou přeúčtovány jiné osobě (v praxi také označováno jako přefakturace) se budou vztahovat obecná pravidla. Plnění, které je osvobozené od daně se bude pro účely DPH i při svém přeúčtování považovat za osvobozené bez ohledu na výši účtované částky. To za předpokladu, že při přeúčtování nedochází ke změně obsahu služby.

3. Opravy chybně účtované daně

Pokud plátce chybně účtoval vyšší sazbu daně než měl, bude moci chybný odvod opravit. Podle současné zákonné úpravy to nebylo možné a opravy se plátce mohl domoci jen s podporou práva EU.

4. Zdaňování vkladu movitých věcí

Od 1. ledna 2009 bude majetkový vklad v nepeněžitě podobě podléhat DPH ve všech případech. Podle současné úpravy podléhají DPH jen vklady do společnosti, která není plátcem. Tato změna s ohledem na pozdější vrácení DPH může znamenat zhoršení cash-flow.

5. DPH a technické zhodnocení

Novela konečně odstraňuje nejasnosti ohledně aplikace DPH v souvislosti s technickým zhodnocením najatého majetku při ukončení nájemního vztahu. Technické zhodnocení se nově bude pro účely DPH považovat za samostatný majetek a bude podléhat režimu úpravy odpočtu daně podle způsobu použití. Úprava odpočtu se bude nově vztahovat i na právního nástupce v případě majetku získaného v rámci prodeje podniku, či přeměn společnosti. Tato ustanovení lze považovat za úpravu mající za cíl zabránit daňovým únikům.

6. K dalším změnám od 1. ledna 2009

Podstatnou změnou, která se v praxi objeví poprvé, ačkoliv nejde o změnu z této novely, je skupinová registrace. Ačkoliv skupinová registrace byla obsahem daňové reformy v roce 2007, k jejímu praktickému využití může dojít teprve s účinností od 1. ledna 2009. Podmínkou pro zavedení skupinové registrace k DPH je, aby

příslušná skupina vzájemně propojených osob podala přihlášku ke skupinové registraci nejpozději do 31. října 2008.

K dotazům z oblasti DPH kontaktujte, prosím, Václava Pátka.

ŠKOLENÍ KŠB K NOVELE ZÁKONA O DPH

Vzhledem k celkovému počtu změn v zákoně o DPH, které nastávají s účinností od 1. ledna 2009 a potřebě se na tyto změny připravit s velkým předstihem, připravuje naše advokátní kancelář speciální školení k novele zákona o DPH.

Školení proběhne 1. října 2008. V nejbližší době Vás budeme samostatně informovat o obsahu tohoto školení.

Ze soudních rozhodnutí

Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích z 18. června 2008, potvrdil, že celní úřady nemohly doměřovat vyšší cla z důvodu změny celního sazebníku po vstupu Česka do EU a to až do 27. srpna 2004, protože příslušná právní úprava, tvořená nařízeními EU nebyla v té době publikována v českém jazyce (podle rozsudku č.j. 1 Afs 21/2008-98 a dalších). K publikaci příslušných nařízení v českém jazyce v Úředním věstníku EU došlo až 27. srpna 2004. Nejvyšší správní soud současně dodal, že tento postup nelze uplatnit u těch případů, které nebyly k datu 11. prosince 2007 napadeny opravným prostředkem. Prosincové datum je důležité, protože v tomto dni rozhodl Soudní dvůr EU o závaznosti předpisů EU vůči jednotlivcům teprve tehdy, když jsou publikována v národním jazyce.

kontakty na daňový tým KŠB:

tel. 22410 3316

fax 22410 3234

e-mail: hnavratilova@ksb.cz

pblazkova@ksb.cz

rkucerova@ksb.cz

ajuric@ksb.cz

vpatek@ksb.cz

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká Republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbp Praha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká Republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Brusel

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brusel, Belgie
tel.: +32 / 223 032 15, fax: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz